

прийнятною для прийняття рішень у ситуаціях неповної визначеності, що постійно трапляються у конкурентному середовищі;

3) у сучасних умовах збільшується значущість колективних думок, висновків, рекомендацій, рішень, хоча при цьому в цінності індивідуальних кваліфікованих оцінок у економічній діяльності не сумніваються.

Розроблена модель аналізу конкурентоспроможності підприємств дає змогу в цілому оцінити стан досліджуваного підприємства, визначити його конкурентоспроможність серед групи конкурентів, проводити кількісну та якісну діагностику критеріїв конкурентоспроможності, визначити її інтегральне значення й розробити управлінські рішення щодо поліпшення своїх конкурентних позицій і вибору ефективного методу конкурентної боротьби.

Список використаних джерел

1. Економіка сільського господарства / [В. П. Мертенс, В. І. Мацибора, Л. Ф. Жигало та ін.]; за ред. В. П. Мертенса. – К.: Урожай, 1995. – 288 с.
2. Портер М. Конкурентная стратегия: Методика анализа отраслей и конкурентов / Майкл Портер : [пер. с англ. И. Минервин]. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. – 452 с.
3. Круглов М. И. Стратегическое управление компанией / Круглов М. И. – М.: Русская Деловая Литература, 1998. – 768 с.
4. Фатхутдинов Р. А. Стратегический менеджмент: учеб. / Фатхутдинов Р. А. – [4-е изд., перераб. и доп.]. – М.: Дело, 2001. – 448 с.
5. Ламбен Ж.-Ж. Стратегический маркетинг. Европейская перспектива / Ламбен Ж.-Ж.: [пер. с франц.]. – СПб.: Наука, 1996. – 589 с.
6. Томпсон А. А. Стратегический менеджмент. Искусство разработки и реализации стратегии / А. А. Томпсон, А. Дж. Стрикленд: [пер. с англ. под ред. Л. Г. Зайцева, М. И. Соколовой]. – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998. – 576 с.
7. Горбатов В. М. Конкурентоспособность и циклы развития интегрированных структур бизнеса: [текст] / Горбатов В. М. – Х.: Издательский Дом «ИНЖЭК», 2006. – 591 с.
8. Конкурентоспособность предприятия: оценка, диагностика, стратегия / [Иванов Ю. Б., Тищенко А. Н., Дробитько Н. А., Абрамова О. С.]. – Х.: ХНЭУ, 2004. – 255 с.
9. Пономаренко В. С. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи [текст] / Пономаренко В. С., Тридід О. М., Кизим М. О. – Х.: Видавничий дім «ІНЖЕК», 2003. – 328 с.
10. Багиев Г. Л., Тарасевич В. М., Анн Х. Маркетинг: учеб. для вузов / Багиев Г. Л., Тарасевич В. М., Анн Х.; под общ. ред. Г. Л. Багиева. – М.: ОАО «Изд-во «Экономика», 1999. – 703 с.

Скроб Н.В.

магістр

Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ В УСТАНОВАХ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Економічні перетворення, що відбуваються в Україні, завжди потребують перегляду основних положень побудови вітчизняної облікової системи. Як завжди ми вивчаємо досвід економічно розвинених країн, де облік є одним із головних важелів в управлінні господарським суб'єктом. Облік в установах державного сектору економіки має свої

специфічні особливості. Саме тому при організації обліку в таких установах необхідно приділяти увагу дотриманню нормативних документів, які забезпечать: формування повної та достовірної інформації про діяльність установи та її майновий стан, режим економії державних фінансових ресурсів [1; 2]. Співпраця України з міжнародними організаціями, фондами та іншими структурами потребують достовірної, відкритої та прозорої економічної інформації, джерелом якої, у першу чергу, є бухгалтерський облік. Перехід до ринкової економіки, демократизації суспільства, потребують і відповідних суттєвих змін в обліку, його наближення до реального економічного середовища та вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі (МСБОДС).

Метою дослідження є визначення пропозицій щодо удосконалення організації обліку в установах державного сектору, які позитивно вплинуть на підвищення ефективності використання державних коштів.

Аналіз наукових досліджень і публікацій свідчить, що вивчення проблем управління установами освіти ґрунтується на теоретичних засадах, які розробили вітчизняні вчені, однак проблеми організації бухгалтерського обліку в державного сектору економіки залишаються не вирішеними [3]. Основними проблемами в сфері освіти є: недостатня відповідність освітніх послуг вимогам суспільства, запитам особистості, потребам ринку праці; обмеженість доступу до якісної освіти окремих категорій населення (сільські діти, особи з особливими освітніми потребами, обдарована учнівська молодь, діти мігрантів); відсутність цілісної системи виховання, фізичного, морального і духовного розвитку і соціалізації дітей та молоді; падіння суспільної моралі; недосконалість змісту освіти: державних стандартів освіти, навчальних планів, програм та підручників; низький рівень забезпечення навчальних закладів якісними підручниками; недостатня зорієнтованість структури і змісту професійно-технічної, вищої та післядипломної освіти на потреби ринку праці та сучасні економічні виклики; недосконалість системи працевлаштування випускників ВНЗ; недосконалість системи національного моніторингу та оцінювання якості освіти; недостатній рівень соціально-правового захисту учасників навчально-виховного процесу, відсутність цілісної системи соціально-економічних стимулів у педагогічних і науково-педагогічних працівників; низький рівень фінансово-економічного, матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення навчальних закладів; слабка мотивація суспільства та бізнесу до інвестування в освіту; наявність у системі освіти фактів корупції, неефективного використання фінансових і матеріальних ресурсів; неефективність управління системою та закладами освіти, недостатній розвиток самоврядування навчальних закладів, залучення до управління громадських інституцій, роботодавців та інших користувачів освітніх послуг; відсутність систем мотивацій, стимулювання інноваційної діяльності в системі освіти та нівелювання ризиків негативних наслідків зазначеної діяльності [5].

Попри це, освіта – одна з найважливіших сфер для будь-якої країни. Важливість освіти полягає у тому, що знання розглядаються як ключовий чинник покращення кадрового потенціалу, переходу до повної зайнятості, зростання особистих доходів населення та добробуту держави. Рівень освіти, по-перше, впливає на термін трудової діяльності. Згідно досліджень, тривалість зайнятості осіб, які здобули вищу освіту, перевищує відповідний показник для осіб із незакінченою середньою освітою. По-друге, він визначає величину фінансових доходів. У розвинутих країнах працівники з вищою освітою у середньому заробляють на 60 % більше, а ніж працівники із повною середньою та на 85 % – із неповною середньою освітою. По-третє, рівень освіти впливає на можливість підвищення кваліфікації. Освічені люди мають більше шансів додаткового навчання за кошти роботодавців. Останні, в свою чергу, заохочують підвищення кваліфікації вищою заробітною платою [6].

Надання послуг за відповідну плату для системи вищої освіти України є практикою не новою, проте не досить вивченою і дослідженою. Перехід до ринкової економіки диктує свої

вимоги щодо освіти, відповідно, виникає необхідність розрахунку ціни послуг, а ціна, як відомо, повинна визначатися на основі собівартості. Розрахувати повну собівартість освітніх послуг можливо лише на основі фактично понесених витрат. Цінова політика вищого навчального закладу стосується життєво важливих аспектів його діяльності. Ціноутворення виражає стратегічні цілі освітнього закладу та повинно бути обґрунтованим. Ціна освітньої послуги – це ринкова ціна, яка формується під впливом попиту та пропозиції [4].

Вирішенню проблем реформування бухгалтерського обліку в державному секторі сприятиме впровадження управлінського обліку, який забезпечує адаптацію обліку до сучасних умов діяльності установ і посилення контролю за ефективністю використання бюджетних коштів. Це дозволить отримувати інформацію про доходи і видатки, а також калькулювати належним чином бюджетні послуги з метою контролю, планування, оцінки, аналізу їх функціонування. У сучасних умовах питома вага спеціальних коштів у кошторисі доходів і видатків окремих установ значна, тому на нашу думку необхідно: проводити контроль за повним і своєчасним надходженням та оприбуткуванням коштів спеціального фонду; проводити облік і контроль витрачання коштів спеціального фонду суворо за призначенням відповідно до кошторисних призначень; забезпечити своєчасне складання і подання звітності про надходження і використання коштів спеціального фонду. Потребує також виправлення існуючий дисбаланс у підготовці фахівців з окремих спеціальностей: наприклад, надлишок економістів та юристів і дефіцит інженерних та будівельних кадрів.

Список використаних джерел

1. Бенько І.Д. Організація обліку, аналізу та контролю розрахунків бюджетних установ / І.Д.Бенько // Економіка і ринок: облік, аналіз, контроль. Науковий журнал. – Вип. 24.– Тернопіль: ТНЕУ, 2011. – С.24-34.
2. Бенько І.Д. Організації обліку та контролю фінансових ресурсів бюджетних установ / І.Д.Бенько // Всеукраїнський науково-виробничий журнал „Інноваційна економіка” – Вип. 9. – Тернопіль: Тернопільський інститут АПВ НААН. – 2012. – С.272-277.
3. Бенько І.Д. Організація обліку фінансово забезпечення закладів освіти / І.Д.Бенько, С.В. Сисюк // Науковий вісник Херсонського державного ун-ту. Серія: Економічні науки. – Вип.11. Ч.4. – Херсон: ХДУ. – 2015. – С.147-150.
4. Бенько І.Д. Методика обліку освітніх послуг у вищих навчальних закладах / І.Д.Бенько // Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції. Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні. 10-11 жовтня 2014 р. – Тернопіль: ТАЙП, 2014. – С.140-142.
5. Бенько І.Д. Проблемні аспекти організації обліку в установах освіти / І.Д.Бенько // Науковий вісник Херсонського державного ун-ту. Серія: Економічні науки. – Вип. 24. – Херсон: ХДУ. – 2017. – С.114-117.
6. Бенько І.Д. Особливості діяльності установ державного сектору економіки та їх вплив на організацію обліку / І.Д.Бенько // Облік, оподаткування і контроль : теорія та методологія [Електронний ресурс] : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. інтернет-конф.[м. Тернопіль, 30 черв. 2017 р.] / редкол. : Bartosiewicz Sławomir, Henning Dräger, Korzeb Zbigniew [та ін.]. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017. – С.93-96.